

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520010460
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3520010460.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Michala Eliaša a JUDr. Milana Straku, v trestnej veci obžalovanej A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX v Uherskom Hradišti, trvale bytom B., E. F. XXX, G. C., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí dňa 23. novembra 2023 prejednal odvolanie obžalovanej a poškodeného H. I. proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, zo dňa 06. októbra 2022, sp. zn. 1T/86/2020 a takto

rozhodol:

I. Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku sa odvolanie poškodeného H. I. z a m i e t a, pretože bolo podané oneskorene.

II. Podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku z r u š u j ú sa výroky napadnutého rozsudku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu s tým, že ostatné výroky napadnutého rozsudku týmto zrušením nie sú dotknuté.

Na podklade § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaná A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX v Uherskom Hradišti, trvale bytom B., E. F. XXX, G. C., na slobode,

o d s u d z u j e :

podľa § 149 ods. 2, § 36 písm. n), písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 3 a § 41 ods. 1, § 39 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaná zaraďuje na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, zo dňa 06. októbra 2022, sp. zn. 1T/86/2020 bola obžalovaná A. B. uznaná vinnou z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona na skutkovom základe, že

„dňa 07.02.2018 v čase o 20:30 hod. viedla osobné motorové vozidlo zn. Toyota Corolla, evidenčné číslo: J., po ceste I. triedy č. 54, kde v kilometri 164,46 medzi obcami Moravské Lieskové a Nové Mesto

nad Váhom, v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 písm. c), § 9 ods. 1 a § 22 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, sa nevenovala plne vedeniu vozidla a nesledovala situáciu v cestnej premávke a ako vodič na vozovke v jazdnom pruhu, nejazdila vpravo pri pravom okraji vozovky a prešla s vozidlom do protismernej časti vozovky, kde sa čelne zrazila s vozidlom zn. Peugeot 307, evidenčné číslo: XX XXXXX, ktoré viedol vodič K. I., v dôsledku tejto kolízie, poškodený L. K. ako spolujazdec v motorovom vozidle zn. Toyota Corolla, evidenčné číslo: J., pri nehode utrpel úrazovo-krvácavý šok v dôsledku kompresívnych poranení hrudníka s roztrhnutím srdca a hrudnej srdcovnice s krvácaním do hrudnej dutiny, následkom čoho zomrel, spolujazdec z vozidla Toyota Corolla, EČ: J. XXXXX, poškodený H. I. utrpel pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy, otras mozgu, krvácanie pod tvrdú mozgovú plenu - subdurálny hematóm, v oblasti ľavej mozgovej hemisféry, tržno - rezné rany tváre, tržné - rezné rany viečok oboch očí, viac vľavo s poškodením rohovky ľavého oka, pomliaždenie brušnej steny s poškodením sleziny a krvácaním pod puzdro sleziny - subkapsulárny hematóm sleziny a odreniny kože na horných i dolných končatinách, s dobou liečenia a s obmedzením v bežnom spôsobe života v trvaní 6 týždňov a spolujazdkyňa z vozidla Peugeot 307, evidenčné číslo: 8B 42193, poškodená M. D. utrpela pomliaždenie brušnej steny, hrudnej steny, stehna a predkolenia a pomliaždenie mäkkých tkanív krku vpravo, s dobou liečenia a s obmedzením na bežnom spôsobe života v trvaní 3 týždňov.“

Za to bola okresným súdom odsúdená podľa § 149 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. n), písm. l), § 37 písm. h), § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov nepodmienečne, na výkon ktorého trestu bola podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona bol obžalovanej uložený aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 36 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd poškodeného H. I., nar. XX.XX.XXXX v Trnave, trvale bytom K. XXX, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože obžalovaná podala proti nemu v zákonnej lehote odvolanie, ktoré následne písomne odôvodnila prostredníctvom svojho obhajcu. Obhajoba v dôvodoch odvolania uviedla nasledovné:

„ V trestnej veci obžalovanej A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., E. F. XXX, G. C., vedenej pre prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, ako ustanovený obhajca obžalovanej dopĺňam odôvodnenie odvolania zo dňa 10.10.2022 proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 06.10.2022, č. k. 1T/86/2020 – 384. Odvolanie odôvodňujem nasledujúcimi skutočnosťami.

I.

1) Obžalovaná podala odvolanie z dôvodu, že uložený trest je neprimerane prísny.

2) Výrok súdu o treste je tak nesprávny a nezákonný pričom, súd sa zároveň i) v rozsudku nevysporiadal s argumentáciou obhajoby, ktorou odôvodňovala návrh na uloženie menej prísneho trestu ii) nijak neodôvodnil uloženie nepodmienečného trestu a ani jeho výmeru.

3) Z týchto dôvodov je možné konštatovať, že rozsudok tak trpí vadou nepreskúmateľnosti, keďže obhajoba vlastne ani nemá možnosť polemizovať s úvahami súdu o výške a druhu trestu, keď tieto úvahy úplne absentujú.

II.

4) Obžalovaná bola trestným rozkazom zo dňa 24.01.2022 uznaná za vinnú zo spáchania trestného činu kladeného jej za vinu, a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a tiež trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní 3 roky.

5) Obžalovaná podala proti tomuto trestnému rozkazu odpor.

6) Na následne nariadenom pojednávaní obžalovaná uskutočnila vyhlásenie o vine, a teda dokazovanie sa viedlo iba vo vzťahu k výroku o treste. Obhajoba poukazovala najmä na neprimeranosť trestu uloženého v pôvodne vydanom trestnom rozkaze a žiadala uloženie iného ako nepodmienečného trestu odňatia slobody. Obhajoba v tomto smere poukazovala na nasledujúce skutočnosti.

i. Obžalovaná sa k spáchaniu trestného činu priznala a tento úprimne oľutovala. Obžalovaná svoju ľútosť prejavila už v priebehu prípravného konania, a taktiež sa ospravedlnila poškodeným za svoje konanie a jeho následky.

ii. Samotný priebeh nehody a príčina vzniku nehody nebola v priebehu konania objasnená. Objasnené bolo iba to, že obžalovaná šoférovala motorové vozidlo a toto motorové vozidlo prešlo do protismeru, v ktorom sa zrazilo s iným vozidlom. Obžalovaná si na udalosti pred nehody nepamätala, rovnako ako druhý preživší spolujazdec p. H. I..

iii. Ani jeden zo spolujazdcov obžalovanej vo vozidle nebol pripútaný bezpečnostným pásom. Táto okolnosť je dôležitá z hľadiska miery zavinenia obžalovanej vo vzťahu k následkom trestného činu (smrť jedného spolujazdca a ťažká ujma na zdraví druhého spolujazdca), keďže tieto boli vo výraznej miere spôsobené aj nepripútaním sa poškodených, t. j. absenciou bežnej opatrnosti na strane poškodených, navyiac vyžadovanej právnymi predpismi.

iv. Obžalovaná od spáchania skutku (rok 2018) vedie riadny život, nedopustila sa ani sa nedopúšťa žiadneho protiprávneho konania. Obžalovaná sa od spáchania skutku vydala a stala sa matkou dvoch detí. Zo správ predložených obhajobou na hlavnom pojednávaní vyplýva o. i., že obžalovaná sa riadne stará o svoje deti, žije usporiadaným životom, zapája sa do spoločenského diania v obci a pomáha svojim blízkym a okoliu. Z lekárskej správy I. N. H. vyplýva, že prípadné odlúčenie detí od matky by mohlo narušiť ich telesný a psychomotorický vývoj.

v. Od spáchania skutku uplynul značný čas (cca 5 rokov) a trestné konanie trvá neprimerane dlho. O neprimeranú dĺžku trestného konania sa obžalovaná žiadnym spôsobom nepričinila. Plynutím času sa znižuje záujem spoločnosti na potrestaní páchatel'a a slabne potreba jednak individuálnej prevencie, a to najmä v prípadoch, ak páchatel' nespáchal v tomto období iný trestný čin. Zároveň plynutím času slabne aj potreba generálnej prevencie. Neprimeranou dĺžkou trestného stíhania sa vytráca základný vzťah medzi protiprávnym konaním páchatel'a a ukladaným trestom. Doba, ktorá uplynie od spáchania trestného činu až po meritórne rozhodnutie má bezprostredný vplyv na účel trestu, ktorý má byť uložením určitého trestu dosiahnutý.

7) Obhajoba zároveň poukázala na jednotlivé zásady ukladania trestov, ktoré mali byť v tejto veci aplikované. V tejto súvislosti bolo potrebné vzhľadom na neprimerane dlhú dobu trestného stíhania osobitne prihliadať najmä na zásadu vyjadrenú v § 34 ods. 1 Trestného zákona. Vzhľadom na osobné pomery obžalovanej bolo tiež osobitne potrebné prihliadať na zásadu vyjadrenú v § 34 ods. 3 Trestného zákona, a to, že trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

8) V kontexte všetkých uvedených skutočností bolo potrebné vychádzať aj zo všeobecných zásad ukladania trestu vyjadrených v § 34 ods. 4 Trestného zákona. Napokon bolo potrebné brať v úvahu aj ponímanie nepodmienečného trestu odňatia slobody ako trestu ultima ratio, pre prípad, že iný druh trestu by nepriniesol požadovaný účel.

9) Obžalovaná legitímne očakávala, že súd pri rozhodovaní o treste zoberie všetky uvádzané skutočnosti a s týmito sa vysporiada z hľadiska zákonných mantinelov ukladania trestov vymedzených v § 34 Trestného zákona. K uvedenému však zo strany súdu neprišlo.

III.

10) Súd uvádza, že pri určení druhu a výmery trestu vzal do úvahy stupeň závažnosti spáchaného trestného činu, mieru zavinenia, pohnútku, osobu páchatel'a, okolnosti za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu, a na účel trestu a na možnosti nápravy páchatel'a. V kontexte odôvodnenia rozsudku sa však takéto konštatovania javí iba ako formalistické a bezobsažné. Súd sa totiž aj napriek svoju

konštatovaniu zásadami ukladania trestu (nie iba podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona, aj keď súd iba toto ustanovenie parafrázuje) neriadil, resp. vo vzťahu k týmto prijal nesprávne závery.

11) Z hľadiska závažnosti konania obžalovanej súd uvádza, že túto vyhodnotil vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu obžalovanej ako vysoký, pretože obžalovaná po tom, čo bola právoplatne odsúdená na podmienený trest odňatia slobody, užila drogy, čo má preukazovať Výsledok chemicko-toxicologickej analýzy č. 62/2018 Úradu verejného zdravotníctva zo dňa 21.03.2018 na drogy a jazdila pod ich vplyvom.

12) Tento záver súdu, že obžalovaná užila pred nehodou drogy a jazdila pod ich vplyvom, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

13) Vo výsledku predmetnej analýzy je totiž konštatované, že obžalovanej bola po nehode lekárom podaná látka, ktorá mala vplyv na výsledok tejto analýzy.

14) Z tohto dôvodu tak výsledok analýzy nebol nikdy v konaní použitý ako dôkaz a konanie obžalovanej nebolo kvalifikované podľa § 289 Trestného zákona ako ohrozenie pod vplyvom návykovej látky.

15) Z uvedeného vyplýva, že obžalovaná nebola v čase nehody pod vplyvom návykovej látky resp., že táto skutočnosť nebola preukázaná. Ak by tomu malo byť opačne, obžalovaná by musela byť uznaná vinnou zo spáchania trestného činu podľa § 289 Trestného zákona alebo minimálne zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. f) Trestného zákona. Obžalovaná uznaná za vinnú zo spáchania tohto trestného činu ani priestupku nebola, a teda považuje sa za nevinnú. Predmetné konštatovanie súdu tak z tohto pohľadu tiež popiera zásadu prezumpcie neviny.

16) Súd sa pritom k svojmu nezákonne prijatému záveru vracia aj na strane 7 rozsudku. Súd uvádza, že obžalovaná jazdila pod vplyvom návykových látok, pričom práve alkohol, či návykové látky, významne zvyšujú riziko dopravných nehôd, keď pod ich vplyvom dochádza k zmene schopnosti vodiča viesť motorové vozidlo, negatívne ovplyvňuje jeho schopnosť vyhodnocovať situácie, riziká, spomaľuje rýchlosť reakcií, zvyšuje sa reakčný čas.

17) V zmysle uvedeného tak okolnosť, ktorou súd odôvodňuje stupeň závažnosti konania obžalovanej ako vysoký nie je daný. Súd pritom na tejto okolnosti v zásade založil celú svoju argumentáciu týkajúcu sa druhu a výšky uloženého trestu.

18) Súd ďalej poukazuje na údajný nezodpovedný spôsob vedenia života obžalovanej v období pred nehodou. Z odôvodnenia rozsudku však už nie je zrejmé, aký vplyv má spôsob života obžalovanej v roku 2017 na ukladanie trestu v roku 2022 resp. celkovo, ako súd túto skutočnosť zohľadnil vo vzťahu k druhu a výmere trestu. V tejto súvislosti najmä zdôrazňujeme, že obžalovaná sa od roku 2018 nedopustila spáchania žiadneho trestného činu a vedie riadny život.

19) Predmetné konštatovanie súdu sa tak v tomto smere javí rozporné s § 34 ods. 1 Trestného zákona, keďže vzhľadom na ubehnutý čas od spáchania skutku a zmeny v živote obžalovanej uložený trest neplní funkciu zabezpečenia ochrany spoločnosti, zabránenia v páchaní trestnej činnosti ani k vytvoreniu podmienok na vedenie riadneho života. Všetky tieto funkcie trestu totiž boli naplnené aj bez toho, aby k uloženiu trestu prišlo.

20) V tejto súvislosti tiež poukazujeme, že obžalovaná má všetky predchádzajúce odsúdenia zahladené, a teda hľadá sa na ňu ako keby nebola odsúdená.

21) Súd na ďalej na str. 7 rozsudku reaguje na argument obhajoby, že obžalovaná porodila od skutku dve deti, o ktoré sa stará, tým, že po nebohom L. K. ostal maloletý syn, ktorému sa otec nikdy nevráti.

22) Je potrebné konštatovať, že sa jedná o jediné odpoved' súdu na argumenty obhajoby počas konania. Súd v rozsudku na žiaden iný argument obhajoby týkajúci sa výmery a druhu trestu v rozsudku nereaguje.

23) Samotné konštatovanie súdu o tom, že aj nebohý L. K. mal syna, postráda právny význam. S istou dávkou nadnesenia možno takéto tvrdenie súdu označiť za vrátenie sa k teórii odplaty, a to „oko za oko, zub za zub“, ktorá nemá oporu v slovenskom trestnom práve.

24) Obžalovaná týmto samozrejme nepopiera závažnosť následku trestného činu, ku spáchaniu ktorého sa priznala. Tento následok si obžalovaná v plnej miere uvedomuje a úprimne ho ľutuje. Rovnako si uvedomuje, že tento následok je nenapraviteľný.

25) Uvedené však nemá nič spoločné s faktom, že obžalovaná má dve maloleté deti, ktorých sa nepochybne výrazne dotkne nepodmienečný trest ich matky. Uvedené konštatovala vo svojom náleze aj ošetrojúca lekárka.

26) V tomto smere sa tak mal súd zrozumiteľne vysporiadať so zásadou vyjadrenou v § 34 ods. 3 Trestného zákona, a teda, že trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Predmetné konštatovanie súdu vysporiadanie sa s touto zásadou ukladania trestu nepredstavuje.

27) Pokiaľ ide o samotný následok konania obžalovanej, tento je vyjadrený už v právnej kvalifikácii skutku, a teda, že skutok bol kvalifikovaný ako trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

28) Za tento trestný čin je možné uložiť trest odňatia slobody na dva roky až päť rokov, čo v spojení s § 49 a § 51 Trestného zákona znamená, že zákonodarca umožnil za spáchanie tohto trestného činu uloženie aj podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody.

29) Samotný následok spočívajúci v spôsobení smrti inej osobe teda nemôže byť dôvodom na uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody. V opačnom prípade by za každé spáchanie trestného činu usmrtenie musel byť uložený práve nepodmienečný trest odňatia slobody.

30) V tomto smere je tak neopodstatnený aj argument súdu o následku trestného činu.

31) Ako je zrejmé z odôvodnenie rozsudku, súd žiadnu ďalšiu argumentáciu vo vzťahu k uloženému trestu neuvádza, čo má za následok už zmieňovanú nepreskúmateľnosť rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku nie je najmä zrejmé, z akého dôvodu bolo s ohľadom na všetky obhajobou zmieňované skutočnosti nevyhnutné uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody ako trestu ultima ratio, a teda z akého dôvodu nebolo dostačujúce iba uloženie podmiennečného trestu prípadne alternatívneho trestu.

32) Ako tiež už bolo uvedené, súd sa ani náznakom nevysporiadal s tvrdeniami a argumentáciou obhajoby. Osobitne v tomto smere zdôrazňujeme najmä argumentáciu obhajoby týkajúcu sa neprimeranej dĺžky trestného konania.

IV.

33) Pokiaľ ide o uložený trest zákazu činnosti, dovoľujeme si poukázať na nasledujúce skutočnosti.

34) Obžalovaná mala uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel súdom v Českej republike, pričom trvanie tohto trestu uplynulo k 01.06.2021. Obžalovaná je tak od tejto doby oprávnená viesť motorové vozidlá. Obžalovaná sa počas tohto obdobia nedopustila spáchania žiadneho dopravného priestupku.

35) Z tohto dôvodu je možné sa domnievať, že predchádzajúci trest zákazu činnosti bol dostatočne účinný a došlo k naplneniu jeho účelu. Význam ukladania ďalšieho trestu zákazu činnosti je tak otázný a obžalovaná navrhuje minimálne jeho skrátenie.

IV. Záver

Na základe vyššie uvedených skutočností žiadam, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vo veci rozhodol sám tak, že obžalovanej ukladá trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom prípadne iný trest nespojený s odňatím slobody.“

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie aj poškodený H. I., ktorý v písomnom vyjadrení žiadal spravodlivý, vyšší trest pre obžalovanú, ako aj odškodné z dôvodu jeho zdravotného stavu po spôsobenej dopravnej nehode.

K odvolaniu obžalovanej sa písomne vyjadril prokurátor, ktorý uviedol nasledovné:

„Som toho názoru, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku dostatočne vysvetlil, prečo považuje uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 2 rokov (na spodnej hranici trestnej sadzby), ako aj trestu zákazu činnosti vo výmere 3 rokov, za opodstatnené, potrebné a spravodlivé, pričom s jeho zdôvodnením sa možno stotožniť. Uložený trest rozhodne nemožno považovať za neprímeraný v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku. Súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne venoval jednotlivým kritériám, ktoré zvažoval pri rozhodovaní o treste ukladanom obžalovanej.

Okrem iného skutočnosť, že toxikologicko - chemickou analýzou sa zistila prítomnosť amfetamínu i metamfetamínu (látok zo skupiny budivých amínov, nie hypnotík či sedatív ako zrejme naznačuje obhajoba v odôvodnení odvolania) v krvi vodičky motorového vozidla - obžalovanej - je zásadného charakteru a rozhodne zvyšuje závažnosť trestného činu. Podotýkam, že výsledok toxikologicko-chemickej analýzy č. 62/2018 bol oboznámený na predmetnom hlavnom pojednávaní. Považujem za správne a súladné s ustanovením § 34 ods. 4 Trestného zákona, že súd pri rozhodovaní o uloženom treste prihliadol i na správanie sa obžalovanej v súvislosti so zmenou v osobe vodiča na štátnych hraniciach, ktoré zjavne vyplývalo z jej skoršieho odsúdenia súdom Českej republiky pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 274 ods.1 Trestného zákonníka (rozhodnutie Okresného súdu Uherské Hradišče sp. zn. 13T/163/2017). Podotýkam, že vzhľadom na okolnosti prípadu nie je na mieste ani znižovanie významu generálnej prevencie. Trest uložený páchatelovi trestného činu má výchovne pôsobiť taktiež na celú spoločnosť a zároveň má mať i odradzujúci účinok na potenciálnych páchatelov. Trest neprímerane mierny by naopak túto funkciu trestu nesplnil, obzvlášť keď uvážime, že trestným činom došlo k nenapraviteľnému následku - strate na ľudskom živote - v dôsledku protiprávneho a zároveň nezodpovedného správania sa obžalovanej.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem, aby Krajský súd v Trenčíne odvolanie obžalovaného v zmysle § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.“

K odvolaniu obžalovanej sa písomne vyjadrila poškodená O. K. prostredníctvom splnomocnenca, ktorá uviedla nasledovné:

„Z hľadiska zásad ukladania trestov poškodená považuje trest uložený obžalovanej rozsudkom č. k. 1T /86/2020 zo dňa 06.10.2022 za primeraný. Vychádzame pri tom zo záverov, ktorými aj súd argumentoval pri zdôvodňovaní druhu a výšky trestu, t. j. predovšetkým (i) správanie sa obžalovanej v období pred skutkom - predchádzajúce odsúdenia v Českej republike, ako aj v dobe skutku - obžalovaná viedla motorové vozidlo bez oprávnenia a pod vplyvom návykových látok, nakoľko v krvi jej bol zistený amfetamín a metamfetamín, a (ii) nenapraviteľný následok spôsobený jej konaním, keď o život prišiel otec maloletého dieťaťa. Súd starostlivo posúdil závažnosť spáchaného trestného činu, mieru zavinenia, pohnútku, osobu obžalovanej, ako aj okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu.

Súd zároveň zväžil aj účel trestu a možnosti nápravy obžalovanej. Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom trestného činu tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k ternu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest by mal zároveň vyjadrovať morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Skutku, ktorý sa prejednáva v tomto konaní predchádzalo viacnásobné odsúdenie obžalovanej v Českej republike (o. i. za podobný skutok). Obžalovaná mala možnosť napraviť svoje správanie vo vzťahu k predchádzajúcim pochybeniam, za ktoré bola v minulosti trestaná. Keďže priznala problémy s drogami, mala možnosť absolvovať protitoxikomanické liečenie, čo však neurobila. Napriek tomu konala takým spôsobom, ktorý nezodpovedal náprave a vyústil v ďalšie (zbiehajúce sa) trestné činy, ktorých následkom bola smrť jedného človeka a ťažká ujma na zdraví ďalšieho človeka. Z tohto hľadiska je uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody logickým dôsledkom. Ako aj konajúci súd uviedol v napadnutom rozsudku, skutočnosť, že obžalovaná po spáchaní trestného činu porodila dve deti, o ktoré sa stará, a vydala sa, neobstojí v kontraste nenapraviteľného následku jej činu, v dôsledku ktorého maloletému dieťaťu zomrel otec.

Obžalovaná doplnila odôvodnenie svojho odvolania novými skutočnosťami. Uviedla, že má možnosť zabezpečenia obydľia na území Slovenskej republiky za účelom výkonu alternatívneho trestu domáceho väzenia. Túto skutočnosť resp. vierohodnosť tohto tvrdenia však nijakým spôsobom nepreukázala.

Taktiež uviedla, že jej manžel sa zamestnal ako vodič kamiónu s miestom výkonu práce v Rakúsku, viac ako 2,5 hodiny od miesta pobytu. Obžalovaná o tom doložila pracovnú zmluvu manžela uzatvorenú dňa 16.01.2023. Je však otázne, prečo sa manžel obžalovanej zamestnal na výkon práce mimo miesta ich spoločného bydliska v čase, keď už bol napadnutý rozsudok vyhlásený, a obžalovaná uvádza, že nemajú žiadnu rodinu ani známych, ktorí by vedeli zabezpečiť starostlivosť o ich deti. Vzhľadom na vyššie uvedené, poškodená nemá za to, že by existovali také dôvody, pre ktoré by mal Krajský súd v Trenčíne odvolaniu obžalovanej vyhovieť.“

K vyjadreniu poškodenej O. K. sa písomne vyjadrila obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu kde uviedla nasledovne:

„Poškodená sa vo vyjadrení venuje najmä údajnej primeranosti trestu, ktorý bol uložený obžalovanej rozsudkom súdu prvého stupňa. Som toho názoru, že poškodenej v trestnom konaní neprináleží sa vyjadrovať k výške a druhu uloženému trestu, keďže poškodená nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania čo do výroku o treste (§ 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku).

V každom prípade, tvrdenia ktorými poškodená odôvodňuje údajnú primeranosť uloženého trestu, nezodpovedajú skutočnosti.

Nie je pravdou, že obžalovaná viedla motorové vozidlo v čase spáchania skutku bez oprávnenia (uvedené nesprávne konštatoval aj súd prvého stupňa v rozsudku). Obžalovaná v čase spáchania skutku (07.02.2018) nemala uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá ani zadržaný vodičský preukaz. Uvedené je potvrdené aj výpisom karty vodiča obvinenej zo dňa 26.05.2023. Dôkazný prostriedok: Výpis z karty vodiča

Rovnako nie je pravdou, že by obžalovaná viedla motorové vozidlo v čase spáchania skutku pod vplyvom návykových látok. Ako sme už uviedli v odôvodnení odvolania, zmieňovaná toxikologicko - chemická analýza je nepoužiteľná, keďže obžalovanej bola po nehode lekárom podaná látka, ktorá mala vplyv na výsledok tejto analýzy.

Pokiaľ ide o samotný uložený trest, obžalovaná podala odvolanie z dôvodu, že uložený trest je neprimerane prísny, pričom dôvody podrobnejšie uviedla v doplnení odôvodnenia odvolania zo dňa 19.12.2022.

Obžalovaná si dovoľuje opätovne zdôrazniť, že uložený nepodmienečný trest odňatia slobody by zásadným negatívnym spôsobom ovplyvnil život jej maloletých detí, čo bolo potvrdené aj obsahom lekárskej správy MUDr. Evy Luženčákovej.

Obžalovaná v žiadnom prípade nezľahčuje závažnosť spáchaného trestného činu a ani jej následok, avšak je toho názoru, že za svoje konanie by mala byť potrestaná iba ona a nie jej maloleté deti.

Pokiaľ ide o žiadosť obžalovanej o zváženie možnosti uloženie alternatívneho trestu vo forme trestu domáceho väzenia, obžalovaná má možnosť zabezpečenia si obydli na území Slovenskej republiky za účelom výkonu tohto trestu, a to aj spolu s jej deťmi a manželom. O tejto skutočnosti obžalovaná predkladá aj dôkaz, a to odporúčací list p. P. Q. (v ktorom sa p. Q. vyjadruje aj k osobným pomerom obžalovanej). Dôkazný prostriedok: Odporúčací list P. Q.

Pokiaľ ide o prácu manžela obžalovanej (ku ktorej sa taktiež poškodená vyjadruje), uvádzame, že manžel obžalovanej trvalo pracuje v medzinárodnej doprave, a teda túto prácu si nenašiel až po odsúdení obžalovanej súdu prvého stupňa, ako sa snaží navodiť poškodená.

Vo vzťahu k aktuálnym pomerom obžalovanej predkladám tiež rozhodnutie o prijatí obžalovanej k diaľkovému nadstavbovému štúdiu. Dôkazný prostriedok: Rozhodnutie zo dňa 05.05.2023

Na základe vyššie uvedených skutočností žiadam, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vo veci rozhodol sám tak, že obžalovanej ukladá trest odňatia slobody s podmienečným odkladom prípadne iný trest nespojený s odňatím slobody.“

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obžalovanej, prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovanej podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť. Obhajca obžalovanej a obžalovaná zhodne navrhli vyhovieť odvolaniu.

Skôr ako odvolací súd mohol pristúpiť k preskúmaniu napadnutého rozsudku na základe podaných odvolaní z hľadísk, uvedených v ustanovení § 317 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“), bol povinný v zmysle § 316 ods. 1 Tr. por. najskôr skúmať, či odvolanie bolo podané okrem iného aj v zákonnej lehote.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 06.10.2022 vyplýva, že vyššie citovaný rozsudok bol okresným súdom vyhlásený na hlavnom pojednávaní v neprítomnosti poškodeného H. I.. Následne bol

poškodenému H. I. doručený písomne vyhotovený rozsudok v danej veci a to dňa 08.12.2022, pričom súčasťou rozsudku bolo aj poučenie súdu, že odvolanie možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho vyhlásenia/prevzatia.

V písomnom podaní, dátumovanom poškodeným H. I. dňom 16.01.2023, podpísanom poškodeným H. I. a odoslanom prostredníctvom pošty dňa 17.01.2023 k sp. zn. 1T/86/2020, poškodený H. I. uviedol, že podáva odvolanie proti vyššie citovanému rozsudku.

Vzhľadom na to, že vyššie uvedené písomné podanie nepochybne vykazuje znaky odvolania poškodeného H. I. proti vyššie citovanému rozsudku okresného súdu, Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, bol povinný predovšetkým skúmať, či nie sú dané zákonné dôvody pre rozhodnutie podľa § 316 ods. 1, 3 Tr. por., ktorých existencia by bránila k pristúpeniu skúmania opodstatnenosti podaného odvolania postupom podľa § 317 Tr. por. a nasl.

Podľa § 309 ods. 1 Tr. por. odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlási v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Podľa § 63 ods. 2 Tr. por. do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť, určujúca začiatok lehoty.

Podľa § 63 ods. 5 Tr. por., ak prípadne koniec lehoty na deň pracovného pokoja alebo deň pracovného voľna, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližší budúci pracovný deň.

Podľa § 63 ods. 6 písm. a) Tr. por. lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote podané na pošte a adresované súdu, prokurátorovi alebo policajtovi, u ktorého sa má podať alebo ktorý má vo veci rozhodnúť.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že vyššie citovaný rozsudok okresného súdu bol poškodenému H. I. oznámený podľa § 309 ods. 1 Tr. por. jeho doručením dňa 08.12.2023. Preto podľa § 63 ods. 2, 5 Tr. por. poškodenému H. I. začala plynúť 15-dňová lehota na podanie odvolania dňa 09.12.2022 a posledný deň tejto lehoty pripadol na deň 23.12.2022 (na piatok). Keďže vyššie uvedené odvolanie poškodeného H. I. proti rozsudku okresného súdu bolo podané na poštovú prepravu až dňa 17.01.2023, krajský súd musí konštatovať, že s poukazom na ustanovenie § 309 ods. 1 Tr. por. bolo odvolanie poškodeného H. I. podané po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty na podanie odvolania proti rozsudku, teda oneskorene.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, neoprávnenou osobou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť. Keďže s poukazom na vyššie uvedené krajský súd zistil, že odvolanie poškodeného H. I. bolo podané oneskorene, bolo bez preskúmania zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov rozsudku, ako aj konania ktoré mu predchádzalo z dôvodov uvádzaných poškodeným H. I., rozhodnuté podľa § 316 ods. 1 Tr. por. tak, ako je to uvedené v bode I. výrokovej časti tohto rozsudku.

Krajský súd v Trenčíne, na podklade podaného odvolania obžalovanej podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokovej časti napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Svoju prieskumnú povinnosť odvolací súd okrem vytýkaných chýb zamerail aj na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, avšak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných medziach odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej je dôvodné, avšak z iných, ako v dôvodoch odvolania uvedených dôvodov.

Pokiaľ ide o správnosť postupu okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu odvolaním obžalovanej napadnutého rozsudku okresného súdu, z obsahu odvolania obžalovanej a jej dôvodov vyplýva, že v podanom odvolaní nie sú vytýkané chyby takéhoto procesného charakteru, pričom odvolací súd nezistil

v postupe okresného súdu ani existenciu takýchto procesných chýb, v odvolaní nevytýkaných, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por.

Na základe preskúmania veci odvolací súd zistil, že obžalovaná urobila na hlavnom pojednávaní vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., ktoré vyhlásenie okresný súd prijal podľa § 257 ods. 7 Tr. por. Na základe tohto postupu okresný súd rozhodol napadnutým rozsudkom o vine obžalovanej, ktoré rozhodnutie o vine je nenapadnuteľné odvolaním.

Preto prieskumná povinnosť odvolacieho súdu sa v tomto prípade nemohla vzťahovať na výroky o vine obžalovanej, ale predmetom posudzovania správnosti a zákonnosti mohli byť len odvolaním obžalovanej napadnuté výroky o uložených trestoch obžalovanej.

Pokiaľ ide o správnosť samotných, odvolaním obžalovanej napadnutých výrokov rozsudku okresného súdu, z odvolania a z vyššie citovaného obsahu jej písomných dôvodov vyplýva, že obžalovaná namietala neprimeranú prísnosť uloženého trestu odňatia slobody a spôsobu jeho výkonu v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Na základe preskúmania veci odvolací súd v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. dospel k záveru, že skutkové zistenia okresného súdu vo vzťahu ku skutočnostiam, rozhodným pre ukladanie trestu v prejednávacom prípade, sú správne zistené, z ktorého dôvodu odvolací súd po zrušení napadnutých výrokov rozsudku mohol rozhodnúť vo veci sám rozsudkom.

Z výrokovej časti napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovanej bol ukladaný trest odňatia slobody na samej dolnej hranici trestu ustanoveného Trestným zákonom. Už samotná táto skutočnosť v zásade by mohla svedčiť v neprospech záveru o neprimeranej prísnosti uloženého trestu.

Podľa názoru odvolacieho súdu na základe aplikácie najmä ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zák. je podstatné, že zo spisového materiálu nepochybne vyplýva, že k protiprávnemu konaniu obžalovanej došlo potom, čo pod vplyvom drog viedla motorové vozidlo, ktoré následne prešlo do protismeru a spôsobilo dopravnú nehodu s nezvratnými následkami na živote a zdraví druhých. Z nameraných hodnôt nepovolených látok v krvi obžalovanej po dopravnej nehode jednoznačne vyplynulo, že obžalovaná bola v stave vylučujúceho viesť motorové vozidlo, nakoľko koncentrácia methamfetaminu v krvnom sére obžalovanej predstavovala hodnotu 183 ng/ml methamfetaminu. Táto skutočnosť však zo strany organov činných v trestnom konaní zostala bez povšimnutia, inak by musela byť obžalovanej vznesené obvinenia a podaná obžaloba za skutok právne kvalifikovaný ako prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., kde už je trestná sadzba vo rozsahu od 4-10 rokov. Zároveň z odpisu z registra trestov vyplýva u obžalovanej podozrenie zo sklonov k zneužívaniu návykových látok. Práve alkohol, či návykové látky, významne zvyšujú riziko dopravných nehôd ako aj závažnosť činov, keď pod ich vplyvom dochádza k zmene schopnosti vodiča viesť motorové vozidlo, negatívne ovplyvňuje jeho schopnosť vyhodnocovať situácie, riziká, spomaľuje rýchlosť reakcií, zvyšuje sa teda reakčný čas. Z tohto dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že u obžalovanej je nevyhnutné ukladať jedine trest odňatia slobody a to nepodmienečne.

Na druhej strane podľa názoru odvolacieho súdu obžalovaná svojim prístupom v tomto trestnom stíhaní preukázala, že sa u nej zmenili pomery, nakoľko vie kriticky nazerať na svoje konanie (úprimné oľutovanie svojho konania a priznanie sa v celom rozsahu) ako aj to, že sa od spáchania skutku stala matkou dvoch maloletých detí. Pri zvažovaní výmery trestu odvolací súd prihliadal tiež na to, že od spáchania skutku (07.02.2018) uplynul dlhší čas. Tieto okolnosti podľa názoru odvolacieho súdu vytvárajú priestor na uplatnenie mimoriadneho zníženia tak ako to má na mysli ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák.

Vyššie uvedené skutočnosti aj s poukazom na čo najmenší dopad trestu obžalovanej na jej maloleté deti v zmysle § 34 ods. 3 Tr. zák. viedli odvolací súd k záveru, podľa ktorého v prejednávacom prípade sú splnené zákonné podmienky pre uloženie trestu obžalovanej podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., t.j. podľa trestnej sadzby, zníženej pod dolnú hranicu trestu odňatia slobody ustanoveného zákonom. Preto odvolací súd rozhodol o čiastočnom zrušení napadnutého rozsudku a sám rozhodol o uložení trestu tak, ako je to uvedené v bode II. výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.